

Olga Konatowska

Rola ilustratora i funkcje ilustracji w wypowiedziach polskich twórców grafiki książkowej w latach 1945-2015

Streszczenie

Poglądy polskich ilustratorów tworzących w latach 1945-2015 to temat w bardzo niewielkim zakresie poruszany w literaturze dotyczącej ilustracji książkowej i jej twórców. Zdecydowanie brakuje opracowań dotyczących podejścia ilustratorów do ich pracy, czy sytuacji na rynku wydawniczym.

W niniejszej rozprawie opisano spojrzenie grafików na problemy rynku książki i prowadzonej przez państwo polityki wydawniczej, sytuacji zawodowej, motywacji oraz sposobów promocji ilustracji książkowej, a także oceny twórczości własnej i innych artystów. Podstawą były wypowiedzi 34 twórców, przeprowadzone z nimi wywiady, czy artykuły prezentujące ich opinie. Teksty zostały skonfrontowane z istniejącymi opracowaniami teoretycznymi dotyczącymi twórców ilustracji, polskiego rynku wydawniczego oraz sposobów promocji książki ilustrowanej. Pozwoliło to na określenie nie tylko różnic w postrzeganiu roli ilustracji i ilustratora przez teoretyków i praktyków, ale także motywacji ilustratorów, ich stosunku do wykonywanej pracy oraz miejsca książki ilustrowanej na krajowym rynku książki na przestrzeni ostatnich 70 lat. Określony został także wpływ sytuacji polityczno-kulturalnej, środowiska artystycznego, z którego dany twórca się wywodzi i z którym jest związany, a także osiągniętej pozycji zawodowej na opinie grafików o własnej pracy. Przeanalizowane zostały wypowiedzi 34 polskich ilustratorów debiutujących po 1945 roku: Anity Andrzejewskiej, Jana Bajtlika, Antoniego Boratyńskiego, Bohdana Butenko, Macieja Buszewicza, Emilii Dziubak, Marii Ekier, Moniki Hanulak, Marii Hiszpańskiej-Neumann, Marty Ignerskiej, Bartłomieja Kociemby, Ewy Kozyry-Pawlak, Grażki Lange, Krystyny Lipki-Sztaubałło, Lecha Majewskiego, Aleksandry i Daniela Mizelińskich, Jana Młodożeńca, Piotra Młodożeńca, Daniela Mroza, Anny Niemierko, Agaty Nowickiej, Joanny Olech, Pawła Pawlaka, Zbigniewa Rychlickiego, Olgi Siemaszko, Janusza Stannego, Andrzeja Strumiłło, Rosława Szaybo, Teresy Wilbik, Józefa Wilkoń, Zdzisława Witwickiego, Marii Zaleskiej, Agnieszki Żelewskiej.

Przeprowadzone badania dostarczyły informacji o tym, czy i na ile data debiutu, osiągnięty sukces, czy motywacje przełożyły się na osobiste poglądy artystów, czy ilustratorzy jako grupa zawodowa charakteryzują się podobnym, czy różnym podejściem do ilustracji książkowej.

26.03.2018

Olga Konatowska